

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářské práce

**Analýza veřejných zakázek na Ministerstvu zemědělství
ČR**

Jana Poulová

© 2014 ČZU v Praze

Souhrn

Předkládaná bakalářská práce se zabývá záležitostmi, týkajícími se veřejných zakázek, respektive veřejných zakázek na Ministerstvu zemědělství. V teoretické části je vysvětleno několik stěžejních pojmů, které se vyskytují v problematice veřejných zakázek. Je zde seznámeno se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Empirická část obsahuje konkrétní veřejnou zakázku zadávanou Ministerstvem zemědělství ČR. Tato veřejná zakázka nese název „Zajištění servisní podpory HW zařízení HP a Cisco.“ Je zde podrobně popsán každý krok, který je nutné učinit, než dojde k podepsání smlouvy s vybraným uchazečem.

Klíčová slova:

Veřejná zakázka, zadavatel, dodavatel, Ministerstvo zemědělství, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, zákon o veřejných zakázkách, proces zadávání, chyby v zadávání.

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem mé práce je detailně popsat veřejnou zakázku z pohledu zadavatele, v tomto případě z pohledu Ministerstva Zemědělství, od návrhu na zahájení zakázky až po podpis smlouvy s vybraným uchazečem. V bakalářské práci detailně popisuji jednotlivé kroky - zadávací řízení, otevírání obálek, kvalifikace uchazečů, posouzení a hodnocení nabídek. Pro dosažení hlavního cíle je také nutné vysvětlit a objasnit pojmy související s veřejnou zakázkou a seznámit čtenáře se Zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. V závěru práce uvádím vlastní doporučení pro zvýšení efektivity procesů veřejné zakázky.

Teoretická část je zpracovaná na základě prostudování odborné literatury a periodik a následné kompilace textu. Empirická část je založena na metodě pozorování. Data získané v této části jsem čerpala z profilu zadavatele – Ministerstvo zemědělství a z Věstníku veřejných zakázek. Při zpracování mé bakalářské práce také vycházím ze svých zkušeností, které jsem získala odbornou stáží právě na Ministerstvu Zemědělství. Na odborné stáži, jsem se naučila, jak funguje odbor pro veřejné zakázky Ministerstva zemědělství a co vše je nutné zajistit před samotným zadáním veřejné zakázky a jaké konkrétní kroky jsou zapotřebí udělat, než se sepiše smlouva s vybraným dodavatelem

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola se zabývá základními pojmy, které bezprostředně souvisí s problematikou veřejných zakázek, a seznamuje se Zákonem o veřejných zakázkách. Druhá kapitola je zaměřena na druhy veřejných zakázek a jejich aspekty. Jsou zde vysvětleny zakázky podle předmětu a podle výše jejich předpokládané hodnoty. Ve třetí kapitole je popsáno, jaké jsou druhy a použití zadávacího řízení a v poslední čtvrté kapitole jsou vysvětleny náležitosti zadávací dokumentace včetně požadavků na věcnou specifikaci.

Empirická část obsahuje rozbor konkrétní veřejné zakázky. Je zde rozebrán životní cyklus zakázky, od podání návrhu na zadání a odůvodnění veřejné zakázky až po podepsání smlouvy s vybraným uchazečem veřejné zakázky.

Shrnutí veřejné zakázky

Jedná se o nadlimitní veřejnou zakázku na služby, která se zadává v otevřeném řízení § 21 odst. 1 písm. a) a § 27 ZVZ.

U veřejné zakázky nevznikly žádné komplikace. Zadavatel velmi dobře specifikoval předmět veřejné zakázky (viz příloha č. 4), detailně zpracoval svůj požadavek jak po technické tak i po právní stránce. V technické specifikaci zadavatel přesně specifikoval, co skutečně potřebuje. Právě v tomto bodu vzniká největší nebezpečí vzniku chyby, protože často zadavatel špatně specifikuje, co opravdu od služby chce a očekává. Velkou roli v tom hraje nedostatečná profesionálnost v oblasti technické a právní a špatné nastavení SLA parametrů ve smlouvě. V této veřejné zakázce bylo vše dobře a výstižně popsáno, a proto nebyly podány žádné žádosti o dodatečné informace k zadávací dokumentaci. I uchazeči podali kvalitně zpracované nabídky, kdy zadavatel nemusel vyzývat k doplnění kvalifikace nebo vysvětlení nabídky. Zároveň nebyly podány žádné námitky k rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky.

Doplnění kvalifikace uchazeče by bylo zapotřebí tehdy, pokud by uchazeč veřejné zakázky nedodal kompletní podklady pro splnění kvalifikace. To by vedlo zadavatele k podání žádosti o doplnění kvalifikace. Tím vzniká lhůta pro uchazeče pro doplnění a celé zadávací řízení se prodlužuje. Při špatném nebo neúplném podání nabídky uchazeče může zadavatel požádat uchazeče o doplnění nebo vysvětlení nabídky, což vede k dalšímu prodlužování zadávacího řízení. Mezi nejčastější problémy při hodnocení nabídek uchazečů patří různorodost podaných cen a rozdílnost kvality obsahu nabídek. To většinou vede zadavatele k tomu, že si přizve odborníka – znalce a nechá si zpracovat znalecký posudek. Tato situace opět vyvolává prodloužení zadávacího řízení. Uchazeči o veřejnou zakázku by měli kontrolovat své nabídky jak z pohledu zadání zadavatele, tak i z pohledu zákona.

Zadavatel rozhodl o nejvhodnější nabídce podle základního hodnotícího kritéria a to je nejnižší nabídková cena. Zadavatel podle tohoto kritéria vybral za nejvhodnějšího uchazeče společnost Telefonicu Czech Republic, a.s. Tímto rozhodnutím vznikla zákonná lhůta pro podání námitek proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. V tomto případě žádné námitky nebyly podány. V případě, že by nastala situace, že uchazeč podá námitku proti rozhodnutí zadavatele, má zadavatel na výběr, buď uchazeči

s námitkou vyhoví a ukončí zadávací řízení nebo zadavatel námitce nevyhoví. V tomto případě se může uchazeč ztotožnit s odůvodněním, proč námitce nebylo vyhověno, nebo se s odůvodněním neztotožní a může podat žádost o přezkoumání na úřad pro ochranu hospodářské soutěže, což opět vede k prodloužení zadávacího řízení nebo k úplnému zrušení.

Smlouva o poskytování servisní podpory byla podepsána poskytovatelem, tedy Telefónicou Czech Republic, a.s. v Praze dne 1. dubna 2014 a za objednatele, tedy Ministerstvem zemědělství, v Praze dne 4. dubna 2014. Tato smlouva s Telefónicou Czech Republic, a.s. nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu s oběma smluvními stranami. Platnost a účinnost této smlouvy končí dne 31. prosince 2014.

Návrh a doporučení

Tato veřejná zakázka je velmi dobře zpracovaná a lze ji jen těžko něco vytknout. Ale domnívám se, že pro zvýšení efektivity této zakázky, by bylo dobré, kdyby zadavatel veřejné zakázky, tedy Ministerstvo zemědělství, využil bezchybně a profesionálně zpracovanou veřejnou zakázku tím, že by uzavřel smlouvu o poskytování servisní podpory s poskytovatelem, tedy Telefónicou Czech Republic, a.s. na další dobu a ne jen do konce roku 2014. Smlouva by měla být uzavřena na optimální dobu vzhledem k předmětu a možným vývojem cen služeb na trhu. Optimální by bylo uzavřít smlouvu na 2 – 4 roky.

Dále bych doporučila pro zvýšení efektivity veřejných zakázek a snížení chyb zadavatele, aby zadavatelé více dbali na odbornou specifikaci předmětu veřejné zakázky jak po technické tak i po právní stránce. Pro řádnou přípravu podkladů je vhodné, aby je zpracovávali odborníci a specialisté v dané oblasti.

Závěr

Nedostatečně zpracované podklady veřejné zakázky jsou důvodem dalších, často vysokých nákladů na právní a odborné činnosti v oblasti zpřesňování zadání a dodatečných informací, případně se znovu vyhlásováním zakázky a řešení kritických situací vzniklých včasným nepokrytím potřebných služeb a dodávek. Je zřejmé, že i boj proti korupcím v oblasti veřejných zakázek patří mezi hlavní priority dnešní společnosti. Jak jsem již v úvodu zmínila, stát se snaží bojovat proti korupci všemi dostupnými možnostmi, od právních legislativ až po speciální jednotky na odhalování trestné činnosti souvisící mimo jiné právě s korupčním jednáním. Ale domnívám se však, že vždy bude prostor pro nezákonné a nekalé praktiky v této oblasti.

Svoji bakalářskou prací, chci poukázat na fakt, že i veřejná zakázka může být zpracována bez sebemenších problémů v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách a další platnou legislativou, ale také dle principů 3E a s péčí řádného hospodáře. Vybrala jsem si ukázkovou zakázku, kde během zadávání nevznikl žádné zbytečné prodlužovací lhůty, a nenastal žádný procesní problém a žádné další finanční náklady.

Mám za to, že když je dostatečný časový prostor pro vypracování detailního návrhu veřejné zakázky a zadávací dokumentace, tak se tím eliminují maximálně chyby na straně zadavatele, respektive uchazeče veřejné zakázky. Zde ovšem záleží na profesionalitě a zkušenostech osob, kteří pro zadavatele veřejnou zakázku připravují. Zde se jedná o zkušenosti z pohledu technického, právního, finančního, ale i např. z pohledu pravidel čerpání dotací. Jejich zkušenosti se odrazí zejména v kvalitě zadávací dokumentace a návrhu smlouvy včetně příloh. Je tedy zřejmé, že na celé zpracování a procesy veřejné zakázky má zásadní vliv profesionalita a odbornost pracovníků podílejících se na přípravě a procesech veřejné zakázky a to jak ve smyslu znalostí a praktikování ustanovení Zákona o veřejných zakázkách a další příslušné legislativy, ale i ve smyslu schopnosti jasně a přesně definovat potřeby, požadavky a pravidla zadavatele vhodně implementované v zadávací dokumentaci.

Seznam použitých zdrojů

JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007, xxv, 571 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 978-807-1795-759.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

OCHRANA, František. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza)*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

PODEŠVA, Vilém, Dita SÉMANKOVÁ, Lukáš SOMMER a Jan STRELIČKA. *Přehled judikatury: ve věcech veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. ISBN 978-80-7357-693-6.